

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **M. P.**, zastoupena JUDr. Janem Kňourkem, advokátem se sídlem Kovanická 2390/3, Praha 9, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 5. 2018, čj. CPR-9509-2/ČJ-2017-930310-V261, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 8. 2018, čj. 13 A 62/2018-41,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 3. 8. 2018, čj. 13 A 62/2018-41, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí žalované ze dne 17. 5. 2018, čj. CPR-9509-2/ČJ-2017-930310-V261, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 12 342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám jejího zástupce.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) provedl 9. 3. 2017 podle § 167 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) policejní akci „Rohlík 2017“, a to speciálně se zaměřením na kontrolu cizinců, kteří jsou na území hl. m. Prahy zaměstnání bez oprávnění k pobytu anebo povolení k zaměstnání. V rámci akce správní orgán I.

stupně zkontroloval při výkonu práce balíče zboží mimo jiné i stěžovatelku, která byla vyzvána k předložení dokladů. Předložila cestovní pas Ukrajiny, ve kterém měla vylepeno pouze polské vízum typu D s délkou pobytu na 171 dnů; na výzvu nepředložila povolení k výkonu zaměstnání (zelenou nebo modrou kartu) na území České republiky. Správní orgán I. stupně následně zahájil správní řízení, jehož výsledkem bylo rozhodnutí ze dne 9. 3. 2017, čj. KRPA-87241-14-ČJ-2017-000022, o správním vyhoštění žalobkyně podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců. Správní orgán I. stupně stanovil, že žalobkyni nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie po dobu 1 roku, a to od okamžiku, kdy žalobkyně pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Rozhodnutí správní orgán I. stupně předal žalobkyni osobně téhož dne a žalobkyně současně podepsala listinu, na níž bylo uvedeno, že se vzdává práva na odvolání proti rozhodnutí o vyhoštění.

[2] Žalobkyně podala 14. 3. 2017 proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání. Žalovaná jakožto odvolací orgán projednala odvolání žalobkyně i přes argumentaci správního orgánu I. stupně, že se žalobkyně vzdala práva na odvolání, neboť podle žalované nepředstavovalo vzdání se práva na odvolání učiněné na formulářovém tiskopisu dostatečně patrný projev svobodné vůle. Žalovaná 17. 5. 2018 odvolání žalobkyně shora označeným rozhodnutím zamítla a potvrdila rozhodnutí správního orgánu I. stupně o správním vyhoštění žalobkyně. Proti rozhodnutí žalované podala žalobkyně 4. 6. 2018 žalobu k Městskému soudu v Praze (dále „městský soud“), který ji zamítl v záhlaví specifikovaným rozsudkem. Městský soud vyšel z toho, že účelem smlouvy uzavřené mezi žalobkyní a polskou společností OVD-TEMYRTRANS bylo zaměstnávání žalobkyně na území České republiky, nikoliv Polska, a tedy bylo její začlenění na český pracovní trh v rozporu s právem Evropské unie a zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Z toho důvodu se na ni nevztahovala výjimka stanovená v § 98 písm. k) citovaného zákona. Argumentaci týkající se vzdání se práva na odvolání městský soud považoval s ohledem na meritorní projednání odvolání za bezpředmětnou. Dodal, že z protokolu o výsledku účastníka správního řízení plyne, že žalobkyně nepožadovala přítomnost právního zástupce a rovněž nevznesla námitky týkající se porozumění otázkám, resp. tlumočení.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[3] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále „stěžovatelka“) kasační stížnost a důvody kasační stížnosti uvedla dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Namítla, že rozsudek městského soudu je nezákonný a nepřezkoumatelný z toho důvodu, že se městský soud zabýval pouze naplněním formálních důvodů vzdání se odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, aniž by posoudil všechny důkazy, které stěžovatelka v žalobě uvedla, a vyjádřil se k nim. Podle stěžovatelky se městský soud nevypořádal s důkazem v podobě prohlášení osmi účastnic správního řízení, kterým správní orgán I. stupně v tentýž den uložil stejné tresty a všechny účastnice se stejným způsobem vzdaly práva na odvolání.

[4] Stěžovatelka dále uvedla, že řízení před správním orgánem I. stupně bylo stiženo procesními vadami, které měly za následek porušení jejích práv. Podle kasačních námitek nebylo správní řízení před správním orgánem I. stupně stěžovatelce tlumočeno do rodného jazyka, a zároveň jí do rodného jazyka nebyly přeloženy listiny. Pro absenci tlumočníka byla „*přinucena podepsat souhlas, že řízení bude vedeno v českém jazyce bez přítomnosti*

pokračování

tlumočníka,“ ačkoliv muselo být správnímu orgánu I. stupně zřejmé, že stěžovatelka nemůže v českém jazyce všemu porozumět. Proto při výsledku nemohla kvalifikovaně ke všem položeným otázkám odpovědět a na některé otázky odpověděla v rozporu se svou skutečnou vůlí. Stěžovatelka dodala, že například při výsledku uvedla do protokolu správního orgánu I. stupně, že nevyužije práva na právního zástupce. To bylo způsobeno tím, že neporozuměla poučení. K učiněnému vzdání se práva na odvolání nebylo možno přihlížet, jelikož uvedené jednání nenaplnňovalo znaky vyžadované zákonem a nepředstavovalo svobodný projev vůle, neboť stěžovatelka nebyla v rodném jazyce poučena o následcích vzdání se tohoto práva. Žalovaná se pouze formálně vyrovnala s námitkou, že jí řízení před správním orgánem I. stupně nebylo tlumočeno.

[5] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti v plné míře odkázala na v záhlaví specifikované rozhodnutí a na shora označený rozsudek městského soudu, se kterým se naprosto ztotožňuje.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejdříve posoudil formální náležitosti a předpoklady věcné projednatelnosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, napadá rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je řádně zastoupena. Důvodnost kasační stížnosti poté posoudil v mezích uplatněných důvodů, přičemž současně shledal, že rozhodnutí žalované trpí vadou, k níž je třeba přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost je důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou stěžovatelky, že je výše označený rozsudek městského soudu nepřezkoumatelný. Jde o natolik závažnou vadu, že se jí musí Nejvyšší správní soud zabývat z úřední povinnosti, tedy i bez námítky stěžovatele (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Pokud by přitom Nejvyšší správní soud shledal, že napadený rozsudek trpí vadou nepřezkoumatelnosti spočívající v absenci odůvodnění, musel by jej z tohoto důvodu zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[9] Otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů se Nejvyšší správní soud již zabýval ve své dřívější judikatuře. Např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, konstatoval, že „[z]a nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné.“ V rozsudku ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, pak vyslovil, že „nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně

zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny.“ Nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou tedy zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. též rozsudek ze dne 29. 7. 2004, čj. 4 As 5/2003-52).

[10] Nejvyšší správní soud neshledal, že by napadený rozsudek městského soudu byl nepřezkoumatelný ve smyslu výše uvedeného. Stěžovatelka svou námitku opřela o tvrzení, že se soud nevypořádal se všemi důkazy. Městský soud se však s důkazy nezbytnými pro projednání dané věci v rozhodnutí vypořádal dostatečně, žádné neopomenul a z rozsudku je zřejmé a srozumitelné, jakými právními úvahami se při jejich hodnocení řídil.

[11] Stěžovatelka poukázala především na čestné prohlášení osmi účastnic správního řízení o vyhoštění ze dne 14. 3. 2017. Podle stěžovatelky všechny účastnice shodně uvedly, že správním orgánem I. stupně byla porušena jejich práva na spravedlivý proces spočívající v absenci tlumočení správního řízení do rodného jazyka. Správní orgán I. stupně všem účastnicím rovněž uložil stejný trest a všechny se podle stěžovatelky zcela neobvykle vzdaly práva na odvolání. Mimo jiné právě s ohledem na tuto otázku vytkl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 12. 2018, čj. 6 Azs 347/2017-26 (v němž rozhodoval o kasační stížnosti jedné z osmi účastnic, na něž se stěžovatelka odkazuje), že měl k tomuto prohlášení městský soud přihlídnout „*pro učinění závěru o validitě učiněného vzdání se práva na odvolání, potažmo závěru o zákonnosti rozhodnutí žalované*“. Ve věci sp. zn. 6 Azs 347/2017 byl však podstatný skutkový rozdíl od nyní projednávané věci v tom, že odvolání žalobkyně bylo zamítnuto jako nepřipustné právě pro vzdání se práva odvolání. Vzhledem k tomu, že oproti tomu odvolání stěžovatelky bylo v nyní řešené věci řádně věcně projednáno, nepředstavovalo prohlášení osmi účastnic správního řízení pro posouzení této věci před městským soudem relevantní důkaz, a tedy nemuselo být ani detailněji vypořádáno. V něm uvedené skutečnosti totiž již byly do značné míry reflektovány v napadeném rozhodnutí žalované, která rovněž vyslovila pochybnosti o existenci svobodné vůle v projevu vzdání se odvolání. Z tohoto pohledu tedy městský soud žádné důkazy neopomněl a řádně uvedl důvody, které jej vedly k vydání shora označeného rozsudku, jakožto i právní úvahy, kterými se řídil. Nejvyšší správní soud tedy došel k závěru, že námitka uplatněná stěžovatelkou v kasační stížnosti spočívající v nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku městského soudu není důvodná.

[12] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval důvodem kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. spočívajícím ve stěžovatelkou tvrzených vadách řízení před správním orgánem I. stupně.

[13] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že správní orgán I. stupně se ve správním řízení vedeném se stěžovatelkou dopustil zásadních procesních pochybení, která měla za následek zatížení řízení vadami, jež mohly mít vliv na rozhodnutí ve věci samé. Ani žalovaná, ani městský soud především dostatečně nezohlednily, zda správní orgán I. stupně v průběhu správního řízení zajistil stěžovatelce tlumočení do rodného jazyka, anebo alespoň do takového jazyka, v němž by byla s to pochopit, co je jí správním orgánem I. stupně vytýká, jaká jsou její procesní práva a povinnosti ve správním řízení a jaké jsou právní následky jednání, která v průběhu řízení učiní. V žalobě proti rozhodnutí žalované stěžovatelka uvedla, že byla u všech úkonů správního orgánu I. stupně přítomna tlumočnice, která nebyla překladatelkou do ukrajinštiny, rodného jazyka stěžovatelky, ale

pokračování

prováděné úkony stěžovatelce překládala do ruštiny. Stěžovatelka podle obsahu žaloby souhlasila s tlumočením, avšak předpokládala, že řízení bude tlumočeno do ukrajinštiny, nikoliv do ruštiny. Ruskému jazyku povrchně rozumí, ale nebyla schopna posoudit podrobnosti úkonů správního orgánu I. stupně.

[14] Nejvyšší správní soud především zjistil, že ze spisu správního orgánu I. stupně není zřejmé, zdali bylo správní řízení u tohoto orgánu stěžovatelce tlumočeno, anebo nikoliv, popřípadě do jakého jazyka. Tlumočení do jiného jazyka, než je rodný jazyk účastníka řízení, je v odůvodněných případech v souladu s procesními principy vedení správního řízení, typicky za podmínky, že s tím účastník řízení souhlasí, anebo je jeho mateřštinou málo rozšířený jazyk (viz rozsudek tohoto soudu ze dne 23. 3. 2005, čj. 4 Azs 307/2004-63, č. 187/2005 Sb. NSS). To nicméně není případ projednávané věci.

[15] Listiny obsažené ve spisu správního orgánu I. stupně jsou vzájemně rozporné co do otázky, zda stěžovatelka pro správní řízení tlumočnicka požadovala. Závěr poučení oznámení o zahájení správního řízení podepsaného stěžovatelkou obsahuje větu: „Oznámení a poučení jsem rozuměl za přítomnosti tlumočnicka, tlumočnicka nepožaduji, neboť česky **rozumím** slovem i písmem.“ Zatímco str. 2 protokolu o výsledku účastníka správního řízení obsahuje větu: „Účastník řízení (zúčastněné osoby) poučení v plné míře porozuměl, tlumočnicka v řízení **nežádá**, neboť **rozumí** českému jazyku jak psanému, tak mluvenému,“ tak tatáž listina obsahuje ve svém závěru na str. 5 po provedeném výsledku větu: „[...], tlumočnicka v řízení **žádám**, neboť **nerozumím** českému jazyku“. Na obou uvedených stranách protokolu o výsledku je přitom připojen podpis stěžovatelky. Obdobně je v poučení v rozhodnutí správního orgánu I. stupně o vyhoštění stěžovatelky uvedeno: „Řízení bylo vedeno v jazyce českém za přítomnosti tlumočnicka, neboť **nerozumím** jazyku, v němž se řízení vede,“ zatímco poučení rozhodnutí o nákladech řízení před správním orgánem I. stupně obsahuje větu: „Řízení bylo vedeno v jazyce českém, bez přítomnosti tlumočnicka, neboť **rozumím** jazyku, v němž se řízení vede slovem i písmem.“ I na těchto listinách je podpis stěžovatelky.

[16] Ze správního spisu tedy není jednoznačně seznatelné, jaká byla skutečná vůle stěžovatelky ve vztahu k účasti tlumočnicka na jejím řízení, či zda byl tlumočnick přítomen. Žalovaná se v odůvodnění zamítnutí odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně s výše uvedeným vypořádala následovně: „K námitce ohledně tlumočení, musí odvolací orgán uvést, že již při zahájení správního řízení účastnice řízení prohlásila, že úkonu oznámení zahájení správního řízení a poučení rozuměla za přítomnosti tlumočnicka s tím, že tlumočnicka nepožaduje, neboť česky rozumí slovem i písmem. Z uvedeného důvodu nebyl tlumočnick pro předmětné řízení ustanoven. Uvedené prohlášení učinila účastnice i při své výpovědi do protokolu, když následně zcela srozumitelným způsobem reagovala na jednotlivé otázky pokládané jí při výsledku správním orgánem. Odvolací orgán považuje protokol o výsledku, který byl s účastnicí řízení sepsán, jako podklad pro rozhodnutí pořizovaný v souladu se zákonem. K otázce tlumočení, musí odvolací orgán dále doplnit, že v poučení napadeného rozhodnutí je uvedena věta „Řízení bylo vedeno v jazyce českém za přítomnosti tlumočnicka, neboť **nerozumím** jazyku, v němž se řízení vede. Rozhodnutí jsem v plném rozsahu porozuměl.“ K uvedené větě odvolací orgán uvádí, že ze správního spisu je jasné patrné, že celé správní řízení bylo vedeno v českém jazyce bez přítomnosti tlumočnicka, neboť účastnice řízení opakovaně prohlásila, že rozumí česky, a proto zmíněná věta nijak nekoresponduje s průběhem správního

řízení. Je patrné, že k uvedení této nepravdnosti došlo při přepisu z jiného rozhodnutí správním orgánem I. stupně a nemá žádný vliv na zákonnost samotného správního rozhodnutí.“

[17] Ačkoliv si soud uvědomuje, že správní orgány při posuzování skutkově obdobných věcí užívají formulářová poučení a rozhodnutí, v nichž může v důsledku přepisu textu zůstat věta, která pozbývá v kontextu celé věci smyslu, je vždy povinností správního orgánu zajistit, aby jeho rozhodnutí a podklady, na základě nichž rozhodnutí vydal, byly přezkoumatelné a logické. V tomto případě však vyvstávají významné pochybnosti, zda byla procesní práva stěžovatelky správním orgánem I. stupně odpovídajícím způsobem ochráněna. K poučení oznámení o zahájení správního řízení, jemuž měl být dle žalované tlumočnick přítomen, není připojen podpis tlumočnicka anebo jiný identifikátor, který by dokazoval, že tlumočnick stěžovatelce vysvětlil rozsah jejích procesních práv i povinností v jazyce, v jakém byla s to jim porozumět.

[18] Městský soud neposoudil související žalobní námitku stěžovatelky jako důvodnou, neboť „z protokolu o výsledku účastnicka správního řízení vyplývá, že žalobkyně [stěžovatelka, pozn. NSS] nepožadovala přítomnost právního zástupce, rovněž nevznesla žádné námitky týkající se porozumění otázkám správního orgánu prvního stupně, resp. tlumočení.“ S tímto závěrem se zdejší soud neztotožňuje, stejně tak nelze bez dalšího souhlasit ani s argumentací žalované, že stěžovatelka při výsledku srozumitelně reagovala na jednotlivé otázky, což mělo svědčit její dostatečné znalosti českého jazyka. V dané věci přitom nejsou dány okolnosti, z nichž by bylo zřejmé, že účastník řízení určitému úkonu (či úkonům) učiněnému v průběhu správního řízení dostatečně porozuměl, byť nebyl překládán do jeho mateřského jazyka (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2018, čj. 2 Azs 340/2017-79). V nyní projednávané věci je správním orgánům vytýkané pochybení založeno již tím, že ze správního spisu není zřejmé, zda stěžovatelka požadovala tlumočnicka či nikoliv, případně zda byl tlumočnick v průběhu správního řízení přítomen. To lze konstatovat i přesto, že sama stěžovatelka v žalobě proti rozhodnutí žalované uvedla, že jí bylo v řízení před správním orgánem I. stupně tlumočeno do ruštiny. I kdyby soud z tohoto tvrzení vyšel, takové tlumočení by bez splnění dalších předpokladů nenaplněovalo předpoklady naplnění práva porozumět průběhu řízení vedeného v jiném než mateřském jazyce účastnicka. Ačkoliv tak jsou v protokolu o výsledku stěžovatelky skutečně uvedeny srozumitelné odpovědi, neznamená to samo o sobě, že byla stěžovatelka schopna stejně porozumět úkonům správního orgánu ve správním řízení, jakožto i poučení o následcích právního jednání, jež sama v průběhu řízení učinila. Nejvyšší správní soud se domnívá, že tlumočení řízení před správním orgánem je natolik zásadním právem účastnicka řízení, jehož rodným jazykem není čeština, že ze správního spisu musí být naprosto zřejmé, zda jej účastník požaduje, případně zda bylo naplněno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2004, čj. 6 A 17/2000-54). Pokud správní spis obsahuje listiny, které jsou v tomto ohledu rozporné, a pokud zároveň správní spis v oznámení o zahájení správního řízení ve svém poučení neobsahuje identifikaci tlumočnicka, za jehož přítomnosti měla stěžovatelka prohlásit, že tlumočnicka pro správní řízení nežádá, je dána zjevná pochybnost v tom, zda správní orgán I. stupně dostatečně ochránil práva stěžovatelky ve správním řízení.

[19] Výše uvedené pochybnosti o tom, zdali stěžovatelka byla schopna dostatečně porozumět poučení správního orgánu I. stupně zároveň vzbuzují pochybnosti i o tom, zdali rozuměla následkům do protokolu uvedené odpovědi, že nevyužije práva na právního zástupce. Nejvyšší správní soud tedy nesouhlasí ani s argumentací žalované, že stěžovatelka

pokračování

byla opakovaně poučena o možnosti nechat se v řízení zastupovat, a proto je lichá její pozdější námitka, že jí v řízení nebyla ze strany správního orgánu I. stupně dána možnost zajistit si právní pomoc. Městský soud ve vztahu k tomuto bodu pouze uvedl, že stěžovatelka přítomnost zástupce nepožadovala (viz výše uvedená citace z odůvodnění napadeného rozsudku). Ani s tímto závěrem se však zdejší soud neztotožňuje, neboť existují-li pochybnosti o tom, zda stěžovatelka průběhu správního řízení a poučení správního orgánu I. stupně rozuměla, existují nutně i pochybnosti o tom, zda rozuměla poučení o možnosti nechat se v řízení zastupovat.

[20] Další námitka stěžovatelky spočívající v tom, že k jejímu vzdání se práva na odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně nemohla žalovaná přihlížet, nemůže být z povahy věci důvodná. Jak už ve shora označeném rozsudku uvedl městský soud, žalovaná ve výše uvedeném rozhodnutí projevila pochybnosti o skutečné vůli stěžovatelky vzdát se práva na odvolání, a její odvolání věcně projednala. Nejvyšší správní soud proto nepovažuje tvrzení stěžovatelky, že se městský soud zabýval pouze naplněním formálních důvodů vzdání se odvolání, za pochybení ze strany městského soudu v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované.

[21] Nejvyšší správní soud tedy na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že v průběhu správního řízení došlo k takovým procesním pochybením, jež mají vliv na zákonnost rozhodnutí žalované ve věci samé. Ze správního spisu nelze seznat, zda stěžovatelka, jejímž mateřským jazykem není čeština, vůbec požadovala pro řízení tlumočníka, či nikoliv. Sama stěžovatelka v řízení o žalobě uvedla, že v řízení byl přítomen tlumočnick do ruštiny, tedy nikoliv jejího mateřského jazyka (což samo o sobě nemusí být s ohledem na judikaturu zdejšího soudu nutně podstatnou vadou). Ze správního spisu však nevyplývá, že by tlumočnick byl přítomen jednotlivým úkonům, zejména při poučení stěžovatelky o jejích procesních právech a povinnostech. To zakládá pochybnost o tom, zda stěžovatelka dostatečně poučení o svých právech a povinnostech porozuměla, a to včetně práva být v řízení zastoupena. Výše uvedené tak nepochybně představuje důvody, pro které je na místě napadený rozsudek městského soudu zrušit, neboť popsane vady řízení před správními orgány již měl městský soud zohlednit.

[22] Vedle toho nicméně Nejvyšší správní soud nemohl přehlédnout ani to, že správní orgán I. stupně měl v řízení o správním vyhoštění zákonem stanovenou povinnost vyžádat si závazné stanovisko Ministerstva vnitra k možnosti vycestování stěžovatelky (§ 120a zákona o pobytu cizinců). Ze správního spisu vyplývá, že si správní orgán I. stupně u Ministerstva vnitra závazné stanovisko o možnosti vycestování stěžovatelky dne 9. 3. 2017 skutečně vyžádal. Rozhodnutí o vyhoštění stěžovatelky opřel o závazné stanovisko Ministerstva vnitra, ev. č. ZS34125, a dospěl k závěru, že na jeho základě lze stěžovatelku vyhostit. Uvedené závazné stanovisko, které je součástí spisu správního orgánu I. stupně, se však netýká stěžovatelky, nýbrž paní V. B., státní příslušnost Ukrajina. Označení tohoto závazného stanoviska číslem jednacím značí, že se vztahuje k jiné než nyní projednávané věci; rovněž uvedené místo pobytu, k němuž se Ministerstvo vnitra v závazném stanovisku vyjadřuje, se liší od trvalého pobytu stěžovatelky na Ukrajině. Správní orgán I. stupně tak zásadně pochybil tím, že na základě závazného stanoviska o možnosti vycestování jiné osoby se stejnou státní příslušností, jakou má stěžovatelka, rozhodl, že správnímu vyhoštění stěžovatelky nebrání důvody spočívající v nemožnosti jejího vycestování.

Z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů ani ze správního spisu přitom není zřejmé, že by se jednalo pouze o formální pochybení (např. nesprávné zařazení stanoviska do jiného spisu apod.), naopak správní orgán I. stupně ze stanoviska daného ev. č. v odůvodnění svého rozhodnutí vychází. Taková skutečnost představuje vadu, kterou je možno zhojit pouze novým rozhodnutím o správním vyhoštění stěžovatelky, a to na základě závazného stanoviska Ministerstva vnitra o možnosti jejího vycestování. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že je dále dána pochybnost, zda správní orgán I. stupně nevydal rozhodnutí o správním vyhoštění dokonce dříve, než mu bylo závazné stanovisko Ministerstva vnitra, ev. č. ZS34125, o němž své rozhodnutí chybně opřel, doručeno. Rozhodnutí o správním vyhoštění, jakožto i výjezdní příkaz vydaný správním orgánem I. stupně, jsou datovány dnem 9. 3. 2017, zatímco Ministerstvo vnitra své závazné stanovisko (týkající se paní V. B.) opatřilo elektronickým podpisem až 10. 3. 2017. K výše popsaným pochybením týkajícím se závazného stanoviska nepochybně měl přihlídnout i městský soud, ovšem neučinil tak.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] S ohledem na výše uvedené lze tedy uzavřít, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, neboť řízení před správními orgány bylo zatíženo vadou, pro kterou měl již městský soud rozhodnutí žalované zrušit.

[24] Vzhledem k tomu, že městský soud by v dalším řízení s ohledem na výše popsané vady řízení před správními orgány nemohl jinak, než rozhodnutí žalované zrušit, rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. b) a c) s. ř. s. tak, že zrušil nejen napadený rozsudek městského soudu, ale i rozhodnutí žalované.

[25] Náhradu nákladů řízení Nejvyšší správní soud určil podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. ve vztahu k řízení o kasační stížnosti i řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[26] K vyčíslení nákladů předloženému zástupcem stěžovatelky Nejvyšší správní soud předesílá, že mu přísluší přiznat stěžovatelce toliko náhradu nákladů soudního řízení, nikoliv řízení před správními orgány. V řízení před městským soudem učinil zástupce stěžovatelky dva úkony právní služby, a to převzetí a přípravu zastoupení a podání žaloby (§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (dále jen „advokátní tarif“). V řízení před Nejvyšším správním soudem učinil zástupce stěžovatelky jeden úkon v podobě podání kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Odměna zástupce za úkony provedené v řízení před městským soudem a Nejvyšším správním soudem tak činí celkem 3 x 3 100 Kč, tedy 9 300 Kč. Vedle toho má zástupce stěžovatelky též právo na náhradu hotových výdajů ve výši 3 x 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), dohromady 900 Kč. Zástupce stěžovatelky je plátcem DPH. Celkem tedy zástupci stěžovatelky náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 12 342 Kč (včetně částky ve výši 2 142 Kč spočívající v náhradě 21% DPH).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu